

FYBA
Sem II Regular

FYBA.
Sem-II

8/5/19

(200)

8/5/2019
2.30 - 5.30
02 pages.

Paper / Subject Code: 96040 / Geography : Paper I

QP Code : 52057

[3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are **compulsory** and carry **equal** marks.
 2. Use of simple calculator is allowed.
 3. Draw diagrams wherever necessary.

1. Attempt any **two** questions from the following : 20
 - a) What is Human Geography? Describe the various branches of Human Geography.
 - b) Describe the Nature and Scope of Human Geography.
 - c) Explain the various approaches of Human Geography.
2. Attempt any **two** questions from the following : 20
 - a) What are the types of rural settlement based on site?
 - b) Explain the functional classification of urban settlements.
 - c) Describe in details the different types of rural settlements.
3. Attempt any **two** questions from the following : 20
 - a) What are the Geographical factors affecting population distribution in the World?
 - b) Explain the advantages and problems of under population in the World.
 - c) Describe the demographic transition wodd with suitable diagram
4. Attempt any **two** questions from the following : 20
 - a) Explain the Lee's theory of migration.
 - b) Define the term migration and explain the types of migration.
 - c) Explain the causes and effects of migration.
5. Attempt any **two** from the following : 20
 - a) Find out the R_n from the following information
 - i) Average distance between settlements – 02 km
 - ii) Number of settlements – 10
 - iii) Total area – 5000 sq km.
 - b) Construct Age-sex pyramid and interpret it.

Sr. No.	Age groups	Male %	Female%
1	0-10	15	13
2	11-20	13	10
3	21-30	10	03
4	31-40	08	05
5	41-50	05	04
6	51-60	03	03
7	61+above	02	01
 - c) Write short note on Nearest Neighbour analysis.
 - d) What is a flow diagram? Explain its construction and uses.

(मराठी रुपांतर)
(३ तास)

(एकूण गुण: १००)

- सूचना : १. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत व सर्वांना समान गुण आहेत.
२. साधा कॅलक्युलेटर वापरण्यास परवानगी आहे.
३. आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.

१. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा : २०
अ) मानवी भूगोल म्हणजे काय? मानवी भूगोलाच्या विविध शाखांचे वर्णन करा.
ब) मानवी भूगोलाचे स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा.
क) मानवी भूगोलाच्या अभ्यासातील विविध दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
२. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा : २०
अ) ग्रामीण वस्त्यांचे स्थानानुसार होणारे प्रकार कोणते?
ब) नागरी वस्त्यांचे कार्यांनुरूप वर्गीकरण स्पष्ट करा.
क) ग्रामीण वस्तीचे विविध प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा.
३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा : २०
अ) लोकसंख्या वितरणावर परिणाम करणारे भौगोलिक घटक कोणते?
ब) न्यूनमू लोकसंख्यामुळे निर्माण होणारे फायदे व समस्यांचे वर्णन करा.
क) सुबक आकृतीच्या साहाय्याने लोकसंख्या संक्रमण प्रतिमान विषयी सविस्तर माहिती लिहा.
४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा : २०
अ) ली. यांचे स्थलांतराचे प्रतिमान स्पष्ट करा.
ब) स्थलांतराची व्याख्या सांगून स्थलांतराचे प्रकार लिहा.
क) स्थलांतराची कारणे व परिणाम स्पष्ट करा.
५. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा : २०
अ) खालील माहितीच्या आधारे काढा.
१. वस्त्यांमधील सरासरी अंतर - २ किमी.
२. वस्त्यांची संख्या - १०
३. प्रदेशाचे क्षेत्रफळ - ५००० चौ.कि.मी
ब) खालील आकडेवारीच्या आधारे वय व लिंगदर्शक मनोरा काढा व त्याचे स्पष्टकरण लिहा.

अ.क्र.	वयोगट	पुरुष %	स्त्री %
१	०-१०	१५	१३
२	११-२०	१३	१०
३	२१-३०	१०	०३
४	३१-४०	०८	०५
५	४१-५०	०५	०४
६	५१-६०	०३	०३
७	६१ - ७०	०२	०१

- क) निकटवर्तीयता तंत्रावर टिप लिहा.
ड) ओघदर्शक नकाशा म्हणजे काय? त्याची रचना व उपयोग स्पष्ट करा.